

GONIEC KRAKOWSKI

ceny zasadnicze ogłoszeń: Za wiersz o wysokości 1 mm i 22 mm szerokości (1 szpalta) po 36 groszy, „marginesowe” po złotych 3.— za 1 milimetr w jednej szpalcie (szerokość szpalty 45 milimetrów). Adres: „Goniec Krakowski, Kraków, Wielopole 1, tel. 22061.

Rok VI.

Nr. 172.

Kraków, środa 26 lipca 1944

Nie zamówione przez Redakcję rękopisy będą zwrucane autorom jedynie przy dołączeniu portu zwrotnego. Prenumerata miesięczna 6.— zł., z odnośnikiem do domu 6.50 zł. W Rzeszy z dopłatą portu 7.50 zł. W Gen. Gub. tylko prenumerata przez urzędy pocztowe. Konto czekowe: Warszawa 658

Londyn a próbuje tezy Moskwy.

Marjonekowi komunistyczny rząd polski na widowni. — Bezskrupulatne postępowanie Anglo-Amerykanów wobec spraw polskich.

(tp) Sztokholm, 25 lipca. Gotowość Anglo-Amerykanów do zdrady wobec narodu polskiego i wydania go Związkiwi Sowieckiemu znajduje ponowne potwierdzenie w doniesieniu, podanym przez agencję „Associated Press” z Londynu, według którego w politycznych kołach angielskich panuje pogląd, że polski rząd emigracyjny w Londynie przegrał swą stawkę.

Agencja „Associated Press” opowiada się za tezą moskiewską, która stwierdza, że t. zw. „Narodowa Rada Polska” w Moskwie posiada jakoby na obszarach Pol-

ski znacznie większe wpływy niż rząd emigracyjny w Londynie. Również biorąc pod uwagę zewnętrzne pozory, agencja angielsko-amerykańska stwierdza, że bolszewicy powinni decydować co do sposobów i metod, jak mają być administrowane obszary polskie.

W sztokholmskich kołach politycznych doniesienie to komentują w tym kierunku, że

w Londynie przychylają się do tezy, głoszonej w Moskwie, iż polski rząd emigracyjny w Londynie nie posiada żadnej legitymacji do

występowania w imieniu narodu polskiego.

Fakt ten, jak słychać dalej w kołach sztokholmskich, wskazuje wyraźnie, że Anglo-Amerykanie są gotowi oddać bez reszty obszary polskie Sowietaom. Słuszność tej tezy ma zyskać w najbliższych dniach wyraźny dowód, mianowicie, jak słychać z Moskwy, w kołach sowieckich noszą się z zamiarem powołania do życia już w najbliższym czasie komunistycznego polskiego rządu marjonekowego na polskich obszarach, okupowanych przez Rosję sowiecką.

Ofiara papieża dla dzieci francuskich.

Paryż, 25 lipca. Papież przekazał na ręce arcybiskupa Rouen, de Julleville, sumę 80 tysięcy franków, celem ulżenia nędzy dzieci tego miasta, dotkniętych atakami bombowymi Anglo-Amerykanów. Sumę tę przeznaczono na zakup odzieży.

Walka Hiszpanji z bolszewizmem

Madryt 25 lipca. Na wielkiej manifestacji, w której brała udział ludność Sewilli i delegacje Falangi z całej Andaluzji, wręczono osobodzielcowi Andaluzji odpanowania bolszewickiego, generałowi Queipo de Llano, wielki krzyż orderu wawrzynu św. Ferdynanda, wysadzany 517 brylantami i innymi szlachetnymi kamieniami, nadany ostatnio temu zasłużonemu generałowi przez hiszpańskiego szefa państwa.

Cenne to odznaczenie, nadawane tylko nielicznym żołnierzom hiszpańskim za wybitną osobistą dzielność, ufundowano z dobrowolnych datków pieniężnych ludności andaluzyjskiej.

Generał Queipo de Llano zaapelował do ludności, aby nigdy nie ustawała w walce przeciw bolszewizmowi.

Prośba o jednogodzinne zawieszenie broni.

Berlin, 24 lipca. Sprawozdawca wojenny DNB na zachodzie Alex Schmalfluss donosi, że Anglicy na odcinku na północ od Troarn na froncie inwazyjnym w niedzielę popołudniu o godzinie 10.26 prosili o jednogodzinne zawieszenie broni, celem pochowania śwych zabitych.

Dowódca niemiecki przychylił się do prośby angielskiej i udzielił w myśl życzenia zawieszenie broni na jedną godzinę.

Nankin o zmianie gabinetu w Japonii.

Nankin, 25 lipca. W związku z przekształceniem gabinetu w Japonii chiński rząd narodowy ogłosił komunikat, w którym stwierdza, że celem sprostania nowej sytuacji wojennej należy rozwinąć silniejszą i skuteczniejszą aktywność. Z tego powodu rząd narodowy na podstawie układu sojuszniczego z Japonią zmobilizuje ludzi i siły, celem umożliwienia Japonii ostatecznego zwycięstwa nad Anglią i Ameryką.

Komunikat stwierdza dalej, że Tojo położył fundament pod strefą dobrobytu Wielkiej Azji Wschodniej, a jego czyni nigdy nie zostaną zapomniane w Chinach.

Głos pisma szwedzkiego.

Helsinki, 25 lipca. Dziennik szwedzki „Aftenposten” omawia we wczorajszym artykule wstępnym ostrzeżenie papieża przed niebezpieczeństwem komunistycznym we Włoszech, szerzącym się głównie na obszarach, okupowanych przez aliantów.

Już sam fakt — oświadcza „Aftenposten” — że papież widzi się zmuszony do takiego publicznego oświadczenia, świadczy, co myśli się w Rzymie o nowych władcach. Dla wszystkich narodów europejskich jest to znamienym znakiem, że pierwsze nieznaczne zyski terenowe aliantów na kontynencie europejskim okazały się tego rodzaju, że wywołały nawet ze strony Watykanu energiczne polityczne kroki protestacyjne.

Antykomunistyczna demonstracja grecka.

Saloniki, 25 lipca. Ochotnicza narodowa armia grecka wystosowała do Führera następującą depeszę:

„My, Grecy, walczący wspólnie z dzielnymi żołnierzami niemieckimi w naszej nieśmiertelnej Grecji przeciwko komunistom w imię idei europejskiej cywilizacji, religii, rodziny i ojezycznej wielbimy Wszechmocnego Boga, który uratował Pana, wiel-

kiego Führera Niemiec i całą Europę z pazurów demonów. Z okazji Pańskiego ocalenia wyrażamy Panu nasze uczucia najgłębszej przyjaźni i prosimy Wszechmocnego Boga o udzielenie Panu życia i zdrowia, aby prowadził Pan dalej walkę za Europę przeciwko mordercom i wrogom prawdziwej wolności.”

Szigemitsu o japońskiej polityce zagranicznej.

Tokio, 25 lipca. Mamoru Szigemitsu, który objął ponownie funkcje ministra spraw zagranicznych, a równocześnie stanowisko ministra dla Wielkiej Azji Wschodniej, oświadczył w niedzielę wieczór w przemówieniu radiowym — jak donosi agencja Domei — że japońska dyplomacja wojenna i polityka nie ulegną żadnej zasadniczej zmianie.

Minister podkreślił w szczególności, że dotychczas prowadzona polityka będzie uprawiana nadal z jeszcze większą intensywno-

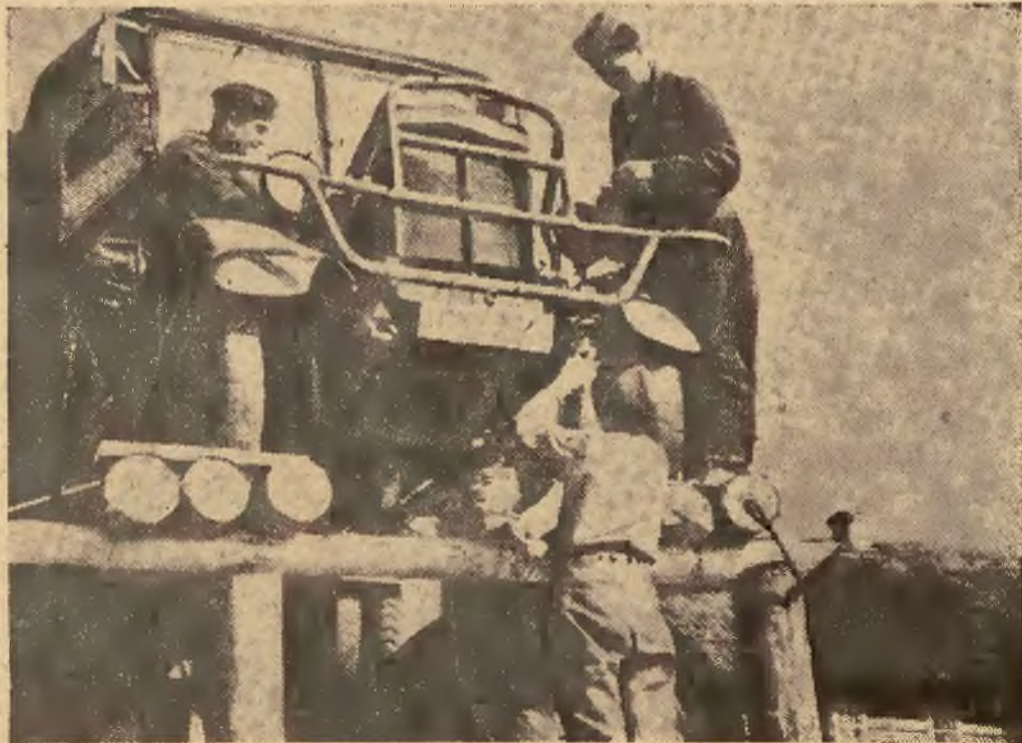
ścią. Rząd japoński będzie dążył do jeszcze ściślejszej współpracy z krajami sprzymierzonymi i zmierzał do kontynuowania wojny aż do zwycięskiego zakończenia przez urzędującym idealów, streszczonych w deklaracji wielko-wschodnio-azjatyckiej. — W tym celu Japonia będzie się starać jeszcze ściślej nawiązać węzły przyjaźni i stosunków sąsiedzkich ze swymi krajami sprzymierzonymi, zwłaszcza z bezpośrednio sąsiadującymi. Rząd japoński nie zaniedba niczego w dziedzinie dyplomatycznej.

Bombardowanie Londynu wzmacnia się.

Nieprzerwanie nadlatują pociski „V 1” do Anglii.

Sztokholm, 25 lipca. Niemiecki ogień nękający na południową Anglię, łącznie z Londynem, kontynuowano w nocy na poniedziałek — donosi agencja Reutersa. Na-

deszły sprawozdania o szkodach i ofiarach. „Nieprzerwany potok latających bomb” płynął — według londyńskiego doniesienia dziennika „Nya Dagligt Allehanda” —

Samochody ciężarowe dowożą bez przerwy na zakurzonych drogach materiał na front. Celem szybkiego usunięcia szkód, powstałych podczas jazdy, przygotowane są w licznych punktach warsztaty reperacyjne.

Straty aliantów w czołgach.

Berlin, 25 lipca. Na froncie inwazyjnym wojska niemieckie unieszkodliwiły w przeciągu jednego tygodnia 420 czołgów brytyjskich i amerykańskich. Ta liczba czołgów, zniszczona lub też zdobyta została przeważnie podczas walk, które odbywały się na wschód od rzeki Orne.

Polityka Szwecji

pod znakiem neutralności.

Sztokholm, 25 lipca. Premier szwedzki Hansson w komentarzu do ostatniej mowy szwedzkiego ministra spraw zagranicznych Günthera oświadczył w niedzielę w mieście scowosiaoh Vänersborg i Alingsos, że rząd szwedzki nie opiera swej polityki zagranicznej na żadnych spekulacjach co do wyniku wojny.

Szwedzka polityka zagraniczna jest nastawiona na unikanie konfliktów z jakąkolwiek grupą mocarstw, utrzymanie neutralności, strzeżenie interesów Szwecji i zachowanie wolności oraz samodzielności.

przez całą sobotę i w niedzielę rano poprzez kanał angielski. Przynieszcza, że szkody są bardzo wielkie.

Również dziennik „Aftenbladet” w doniesieniu z Londynu stwierdza, że bombardowanie tego miasta od czwartku w nocy przybrało na sile.

W pewnym wiejskim okręgu bomby-roboty „uszkodziły” prawie 2 tysiące domów na ogólnej liczbie 6.000 domów w tym okręgu. Statystykę tę przedstawiono na konferencji komunalnej i można ją uważać jako oficjalną.

Podczas walk w dolinie Tybru żołnierze niemieccy zdobyli w ostatnich dniach list, w którym Mrs. Alice Smith z Londynu donosi swemu synowi Jerzemu, walczącemu na froncie we Włoszech o spustoszeniach, spowodowanych przez niemiecką broń „V-1”. Píše ona dosłownie:

„Graham nie poszedł dziś znowu do szkoły, ponieważ mieliśmy bardzo denerwującą, bezsenność. Syreny wyły dziewięć razy, przy tych latających bombach nie można tracić czasu. Cztery razy zesłałem jeszcze na czas na dół po schodach, ale czułam się tak źle, że wkońcu już nie mogłam. Te alarmy kończą nas wszystkich. Spodziewam się, że wkrótce wymyślą przeciw nim coś skutecznego, bo w przeciwnym razie wszyscy stracimy nerwy”.

Caen po bombardowaniu przez aliantów.

Genewa, 25 lipca. Sprawozdawca dziennika „Daily Express” Moorehead podaje następujący opis sytuacji z Caen:

Wprowadzie całe miasto wraz z przedmieściami jest obecnie „uwolnione”, jednak przechodząc ulicami człowiek zapytuje się, co właściwie zostało „uwolnione”. Cała dzielnica robotnicza i handlowa po ciężkim bombardowaniu z powietrza stanowi jedynie „cementarz normalnego życia”.

Bomby zmieniły cały wygląd miasta do tego stopnia, że za jednym zamachem wszystkie węzły, łączące Caen z przesiłkami, zostały zerwane. Nietylko w Caen jednak tak wygląda, ale także w jednej miejscowości po drugiej, przez które przejeżdża się na aljancim przyczółku mostowym. Zabytki historyczne prawie już nie istnieją, a wszystkie pomniki kultury zostały zniszczone.

Stosunek Japonii do Niemiec.

Tokio, 25 lipca. Premier generał Koiso na zapytanie dziennikarzy japońskich oświadczył: Ze sprzymierzonymi Niemcami będziemy w dalszym ciągu rozbudowywać ściśle serdeczne stosunki. Pomimo wielkiej przestrzeni, jaka nas dzieli, nasza polityka zagraniczna opiera się tylko na jednym celu, mianowicie skoncentrowaniu wszystkich sił, celem osiągnięcia naszego wspólnego dążenia wojennego.

Amerykańska próba lądowania na Tinian.

Tokio, 25 lipca. Agencja Domei donosi: Wojska aljancie usiłowały w poniedziałek rano wylądować na wyspie Tinian. Manewru lądowania dokonano pod ochroną ataków bombowych. Załamał się on jednak wskutek gwałtownego oporu stacjonujących na wyspie jednostek wojsk japońskich. Wojska amerykańskie odparto po wznieceniu pożaru na jednym aljancim okręcie linjowym i dwóch kontrtorpedowcach.

Oddziały murzyńskie w USA

Kraków, w lipcu.

(B) Jak długo mała liczebnie armia USA opierała się na ochotniczym zaciągu, tak długo problem murzyński nie stanowił dla niej poważniejszego zagadnienia. Nielicznych murzynów czujących w sobie powołanie do służby wojskowej, zniechęcały biura werbunkowe robiące im rozmaite trudności. W ten sposób stało się zadość teorii, głoszącej równo prawa dla wszystkich ludzi oraz opinii, uważającej murzyna za człowieka upośledzonego i postawionego poza nawias życia publicznego.

Wystawienie milionowej armii w czasie wojny światowej oraz brak ochotników, zmusił Stany Zjednoczone Ameryki Północnej do zaprowadzenia powszechnej służby wojskowej i powołania na razię mężczyzn w wieku od 21 do 31 lat. Ponadto poborem objęci byli murzyni — problem rasowy ugrał ogólnego znaczenia.

Na podstawie badań komisji poborowych — wydała amerykańska Akademia Umiejętności opinię, że rozwój umysłowy murzyna stoi na poziomie 10-letniego dziecka. Z tych powodów używano murzynów przeważnie do robot i do służby pomocniczej.

W czasie wojny światowej służyło 415.000 czarnych w armii USA.

Antagonizm rasowy sprawiał, że biali żołnierze nie chcieli walczyć obok czarnych. Z tych powodów zaczęto podkreślać wyczynny pojedynczych murzynów oraz stwarzać dywizje, składające się wyłącznie z czarnych. Z tych jednostek, przybyła na front europejski w jesieni 1918 roku, jedynie jedna, licząca 24.000 żołnierzy. Jest to nieznaczna część przeszło 2 milionowej armii USA biorącej udział w walkach.

Dywizja murzyńska, której korpus oficerski tworzyli przeważnie biali, składała się ze szczególnie silnych i zdrowych mężczyzn. Nie okryła się ona stawa u płacu boju i musiano ją też wnet wycofać.

Po zakończeniu wojny wróciły Stany Zjednoczone do ochotniczego zaciągu. Nieliczni tylko murzyni pozostali w niektórych działach służby wojskowej a kilka zwartych pułków murzyńskich przeszło do milicji narodowej, utrzymywanej przez poszczególne stany. Wzmożona w latach 1935—1940 akcja werbunkowa spowodowała liczebny wzrost milicji i znaczny przyrost czarnych ochotników.

Wielomilionowe rzesze murzynów były ważnym czynnikiem politycznym, z którym partje parlamentarne musiały się liczyć. Oni też byli zwolennikami prezydenta i głosowali przy wyborze na niego.

Sprawa włączenia wielkiej liczby murzynów do armii USA stała się znowu aktualną po wprowadzeniu powszechnej służby wojskowej. Było to w czasie, kiedy po załamaniu się Francji w roku 1940 rozpoczął Roosevelt zbrojenia. Na 17 milionów poborowych w wieku od 21—35 lat, mających stawać przed komisjami w jesieni r. 1940, przypadało półtora miliona czarnych. Była to poważna cyfra, z której nie można było zrezygnować, mimo zastrzeżeń podnoszonych ze strony kół wojskowych. Z chwilą podniesienia wieku poborowego, cyfra ta oczywiście wzrosła. Zaznaczyć należy, że

poza wielką liczbą mieszkańców żyje w USA około 13 milionów murzynów.

Stanowią oni jedną dziesiątą część ludności kraju.

Początkowo przydzielano czarnych żołnierzy do przedsięwzięć ważnych z punktu widzenia wojskowego, później kiedy liczba wzrosła, przeskazywano ich w obozach i tworzone bataliony robotnicze oraz oddziały dla strzeżenia mostów, fabryk i innych budowli. Równocześnie zesta-

wiono 2 dywizje murzyńskie z mieszanym korpusem oficerskim oraz utworzono liczne szkoły, mające wykształcić oficerów-murzynów.

Pojedyncze bataliony murzyńskie nie wchodziły w skład dywizji, podporządkowano generałowi-murzynowi Benjaminowi O. Davisowi — pełniącemu przedtem służbę w ministerstwie wojny w Waszyngtonie.

Jest to jedyny dotychczas znany generał, pochodzenia murzyńskiego.

Z rozwojem działań wojennych zaczęto wysyłać licznych batalionów budowlanych za morze — zwarte natomiast formacje murzyńskie nie pojawiły się dotychczas na froncie.

W dziedzinie lotnictwa utworzono w r. 1942

Ciężkie walki we Włoszech.

Ogień odwetowy na Londyn kontynuowano za dnia i w nocy.

Berlin, 25 lipca. Naczelna Komenda Niemieckich Sił Zbrojnych komunikuje z Głównej Kwatery Führera w dniu 24 lipca: W Normandji nie doszło wczoraj do żadnych większych działań bojowych. Tylko na południowy-zachód od Caen nieprzyjaciół przeprowadził kilka ataków, w toku których utracił 19 czołgów, nie uzyskując sukcesu. Na wschodnim skrzydle przyczółka desantowego w przeciwdzierzeniu zlikwidowano lokalne włamanie z dni poprzednich. Nieprzyjaciół stracił przytem 450 zabitych i 300 jeńców.

Na obszarze francuskim zlikwidowano w walce angielskie oddziały sabotażowe wysadzone na spadochronach oraz 219 terrorystów.

Ogień odwetowy na Londyn kontynuowano za dnia i w nocy.

We Włoszech nieprzyjaciół przeprowadził wczoraj silniejsze ataki na nasze tylnie straża na północ od Livorno, które w przebiegu walk przesunęły się na północny brzeg rzeki Arno. Szczególnie zacięte walki w rejonie na północ od Poggibonsi, gdzie nasze wojska krwawo rozbiły wszystkie ataki nieprzyjacielskie. Także na odcinku wybrzeża Adriatyckiego kilkakrotnie ataki przeciwników pozostały bez skutku.

Szwedzka obrona przeciwlotnicza a obce samoloty.

Sztokholm, 25 lipca. Naczelny dowódca szwedzkich sił zbrojnych — jak donosi agencja „TT” — w otwartym rozkazie zrealizował trzymano dotychczas w tajemnicy postanowienia w sprawie zachowania się szwedzkiej obrony przeciwlotniczej wobec samolotów cudzoziemskich.

Dawniejsze postanowienia zostały w kilku w miejscach nieznacznie zmienione. I tak skrócono czas pomiędzy strzałem ostrzegawczym a ostrymi strzałami. Z nowego rozkazu głównej kwatery wynika m. in., że należy otwierać ogień bez poprzednich strzałów ostrzegawczych do tych samolotów, które dokonują nad szwedzkim terytorjum aktów przemocy. Ponadto ma się strzelać do samolotów, które pomimo

dwie murzyńskie eskadry samolotów pod dowództwem syna generała Davisa.

Również marynarka wojenna przyjmuje od roku 1942 murzynów. Pełnią oni na statkach tylko drugorzędne czynności palaczy, kucharzy i t. p. Później tworzą z murzynów załogi małych statków.

Równouprawnienie murzynów w obrębie wojsk USA nie zostało dotychczas w pełni przeprowadzone mimo wysiłków 25 organizacji murzyńskich. Równouprawnienie to obejmować ma zwłaszcza oficerów marynarki wojennej oraz zniesienie oddzielnych pomieszczeń dla białych i czarnych żołnierzy.

Charakterystycznym dla opinii publicznej jest wniosek pewnego senatora stanu Mississippi, domagającego się przesiedlenia wszystkich murzynów do Afryki. Jest to znamienny głos demokratycznych USA — świadczący o wartości wojskowej poważnej części mieszkańców.

nasze możliwości do tego stopnia, że mogliśmy przeprowadzić skuteczną akcję obronną. Przyczyniła się ona do podniesienia zaufania wojsk w swoje siły, ponieważ otrzymały one nowe środki i materiały”.

Dziennik podkreśla, że Sowiety niewątpliwie zaatakują ponownie. „Nasze korzystne warunki obronne i zdecydowany duch bojowy naszych wojsk gwarantują, że bolszewicy napotkają na jeszcze silniejszy opór” — podkreśla dziennik.

Działalność wywiadowcza we Włoszech.

Berlin, 25 lipca. Agencja „Telepress” donosi, że w miarodajnego źródła o walkach na włoskim terenie wojennym:

Ograniczone jeszcze lokalnie działania wypadowe Anglo-Amerykanów wzmocniły się w ciągu dnia wczorajszego. Nigdzie jednak nie przekroczyły ram większych wypadów wywiadowczych.

W rejonie na południe od Florencji, względnie Poggibonsi, zaznaczyło się już wyraźnie tworzenie głównego punktu ciężkości nowej ofensywy brytyjskiej na wielką skalę. Dziś rano rozpoczął się już silny ogień artylerji przeciwko niemieckim stanowiskom zaporowym, poczem wkrótce nastąpiło kilka ataków, angielskich, wspieranych przez czołgi.

Japońskie przeciwataki na wyspie Guam.

Tokio, 25 lipca. Wojska załogi japońskiej na wyspie Omiyayima (Guam) podjęły w dniu 21 lipca nocny atak na wojska aljancji, które wyładowały w zatoce Szowa. Straty aljancji wynosiły przeszło 500 żołnierzy.

Również w dniu 22 lipca o zmroku jednostki japońskie pod ochroną artylerji zaatakowały w energicznych potyczkach wojska aljancji. Według napływających raportów aljancji jedynie tylko w czasie tych utarek stracił przeszło 1.200 żołnierzy.

Wojska załogi japońskiej atakują dalej bez przerwy.

W kilku wierszach.

Jak donoszą z Miasta Watykańskiego, kardynał sekretarz stanu Maglione, który niedawno zachorował, opuścił Rzym na dłuższy urlop kuracyjny i udał się do swej miejscowości rodzinnej Casoria. Zastępstwo jego objął zastępca kardynała sekretarza stanu msgr. Raimi.

Wyskoczyła z 6-go piętra i nie odniosła szwanku.

(1.) Sztokholm, w lipcu. Z szóstego piętra jednego z domów w Sztokholmie, wyleciała z wysokości 15 metrów 15-letnia kantorka, która wychyliła się z okna i upadła na asfaltowany dziedziniec. Przewróciła się, następnie podniosła i... wyszła po schodach ponownie na górę, celem ukończenia śniadania, poczem wyjechała do biura, gdzie zjawiła się zaledwo kwadrans później niż zwykle. Dzienniki sztokholmskie tłumaczą ten szczęśliwy wypadek tem, że suknie dziewczyny działały jak spadochron. Poza tem dziewczyna jest bardzo zrezną gimnastyczką.

Młotek narzędziem uniwersalnym.

(2.) Przy ulicy Kolowej w Kielcach bawiło się dwóch chłopców w szewców. Jeden z nich, Zenon Kwas, uderzył młotkiem swego rówieśnika, J. Gąsowicza, w głowę — powodując groźną ranę głuszącą. Poważnie zagrożonym chłopcom zaopiekował się lekarz.

Wędrowka po Bretanii.

W jednym z pism niemieckich ogłoszono ostatnio nietznany dotychczas szkic słynnego francuskiego nowelisty Guy de Maupassanta, autora licznych nowel i powieści, który jako pochodzący z północnej Francji, darzył ten kraj specjalnym przywiązaniem.

Ze wszystkich dawnych prowincji Francji — Bretania odznacza się największą oryginalnością. Wystarczy jednak pobyc 10 dni, aby poznać jej charakter, gdyż każdy kraj, podobnie jak każdy człowiek — posiada swoje własne cechy.

Pójdźmy więc najprzód z Vannes do Douarnenez wzdłuż wybrzeża, owego typowego bretońskiego, samotnego, płaskiego, poszarpanego wybrzeża, gdzie fale morskie zdają się swoim ciągłym rykiem odpowiadać na gwizd wiatru pannożającego się nad pastwiskami. Przed portem Vannes rozciąga się Morbihan, rodzaj morza lądowego, które pod naciskiem wód wielkiego oceanu to wznosi się, to opada. Chcąc wydostać się na otwarte morze, trzeba przedostać się przez tę zatokę.

Morbihan pełne jest tajemniczych upiornych, druidycznych wysepek. — Znajdują się na nich kurhany, bloki celtyczne, te wszystkie pomniki kamienne, które były nieomal bogami. Według przysłowia miejscowego, wysepek jest tyle, ile dni w roku. Morbihan — jest morzem pełnym symbolu, opanowanym przez piaszki. Na tym właśnie polega wielki urok tej okolicy: daje ona pokarm licznym legendom. Stare wierzenia, które wszędzie już obumary, zakorzenione są w tem granitowym podłożu i żyją nadal. Również stare powieści są w tym kraju niezniszczone. Chłopi opowiadają o przgrodach z przed piętnastu wieków tak, jakby się one zdarzyły wczoraj i jakby ich dziełki lub pradziadek był świadkiem wydarzenia.

Droga moja ciągnęła się najprzód wzdłuż Morbihan, a później przez niekończące się przecięte rowami pastwiska, bez domów, bez drzew, bez ludzi, ożywione jedynie krakami głogu — drzącymi w wichurze. Przeszedłem w końcu mały staw, przy którym wycopywało trzech chłopców i dwudziestoletnia dziewczyna z łydkami czarnymi od gnoju.

I znowu rozciąga się przedemną nagie, ponne, bagniste wrzosowisko, biegnące do oceanu, którego szara linja, raz po raz tylko rozjaśniona światłkami plany morskiej ciągnie się aż po horyzont. A w środku tego dzikiego obszaru wznosi się wysoka ruina: czterooboczny, otoczony wieżami zamek spoczywa tutaj pośród dwóch pustkowi — wrzosowiska i morza. Stara ta pańska siedziba w Sucinio, pochodząca z XIII wieku cieszy się wielką sławą. Tutaj urodził się Konekt de Richmont, który Anglikom odebrał Francję. Njema tutaj drzwi. Wszedłem na wielki samotny dziedziniec, gdzie zrujnowane wieżyczki przemieniały się w duże kupy kamieni. Wspinając się po resztkach schodów, przeskakując przez popękane mury, trzymając się pnących roślin i napół obluźwanych bloków granitowych, i wogóle wszystkiego czego się mogłem imać, doszedłem do wierzchołka wieży i rozglądałem się po Bretanii.

Naprzeciw mnie, za kawałkiem nieuprawnej równiny, widać było brudny, gniewny ocean, poniżej czarnego nieba. Poza tem wszędzie wrzosowiska. Tam na prawo morze Morbihanu z jego rozczłonkowanymi wybrzeżem, a tam dalej z dala błyszcząca biała plama: Vannes, oświetlone promieniami słońca, który, Bóg wie jedynie jak, przecisnął się przez chmury. A dalej bardzo, bardzo daleko olbrzymi przylądek: Quiberon. — I wszystko to smutne, melancholijne, męczące. — Wiatr zawodził nad tą ponurą ziemią. Znajdowałem się w samym środku starego kraju legend.

W końcu, po ciągłej wędrowce wzdłuż wybrzeża między wrzosowiskiem i morzem, zobaczyłem pod wieczór ze szczytu pagórka pola kamienne Carnacu. Zdają się one żyć, te bez końca obok siebie uszeregowane, wielkie i małe czworokątne, podłużne i oplaskie kamienie, które mają pozory smukłych albo tegich, wielkich ciał ludzkich. Gdy im się dłużej przypatrywałem zdaje się, że ożywają, poruszają się i skłaniają. Można się wśród nich zgubić: niejmiejsi przerywa jakiś mur ten łok granitu. Przechodzi się nad nimi i dziwny ten narodek poczyna na nowo ożywać, ustawiony w szeregi, w ostępach jak żołnierze, a straszliwy jak upiór. Serce bije szybciej i czy się chce lub nie, duch ogarnia zamęt i gubi się w najmroczniejszych przesadach.

strzałów ostrzegawczych nie opuszczają szwedzkiego terytorjum.

Do samolotów ambulansowych lub do samolotów, lecących samotnie i znajdujących się w widocznym trudnym położeniu, nie ma się oddawać ani strzałów ostrzegawczych, ani ostrych.

Wstrzymanie ofensywy sowieckiej przeciw Finlandji.

Helsinki, 25 lipca. Dziennik „Uusi Suomi” określa ciszę na fińskich frontach jako sukces obronny. Dziennik ten w artykule wstępnym oświadcza m. in.:

„Ponoc udzielona przez Niemcy wzmogła

Następnego dnia znowu wyruszyłem w drogę przez wrzosowiska. Wsie, miasteczka, Lorient, Quimperle i tak pięknie położone w swojej małej dolinie Quimper. Droga opuszcza Quimperle, wznosi się na wyżynę, przecina wąwozy, ciągnie obok jeziora porośniętego zielonością i dochodzi w końcu do Pont l'Abbe, do najbardziej bretońskiego miasteczka w całej Bretanii sięgającej od Morbihanu aż do wierzchołka Raz. U wejścia do miasta stoi również stary zamek w otoczeniu dwóch wież, u stóp jego murów rozciąga się smutny staw z rojami dzikich ptaków. Tutaj rozpoczyna swój bieg rzeczka, na której można płynąć aż do samego miasta. W wąskich uliczkach z stuletnimi domami, widać mężczyzn w kapeluszach o olbrzymich rondach, w wspaniałe haftowanych kamizelkach i czterech parach marynarek, noszonych jedna na drugiej. Pierwsza lekko okrywa łopatki, ostatnia sięga poniżej grzbietu. Postawne, piękne, świeże dziewczyny noszą na piersiach kamizelkę bardzo obcisłą. Ich nakrycie głowy jest bardzo dziwne. Na skroniach noszą dwie kolorowe wyszywane płytki, podtrzymujące też w porządku włosy, które opadają swobodnie a na szczycie głowy znajduje się wyszywany złotem i srebrem czeppek.

Droga opuszcza znowu średniowieczne zapomniane miasteczko i przechodzi powtórnie przez wrzosowisko. Od czasu do czasu pasie się kilka krów wzdłuż drogi zawsze w towarzystwie owcy. Głównymi narzucami się pytanie, dlaczego nie widzi się nigdy samych krów bez owiec. Myśl ta męczy i ślaje się w końcu „idée fixe”. Szuka się człowieka, któryby mógł to wyjaśnić. W końcu znajduje się go, nie bez trudności, gdyż można nieraz wędrować całymi dniami wśród wsi, nie spotykając nikogo, któryby rozumiał po francusku. W końcu otrzymuje się wyjaśnienie od jakiegoś księdza, który idąc z namaszczeniem czyta swój brewiarz i informuje jaknajprzejmiej, że owca stanowi udział wilka. Owca mniej jest warta od krwi, a wobec tego, że można ją dostać bez narażenia się na cokolwiek, więc wilk zawsze ją wybiera. Zdarza się jednak nieraz, że małe, przemysłowe krowki tworzą dookoła swego towarzysza mur obronny, przyjmując wyjąco krwiożercze stworzenie swymi rogami. — Wilk! Również i tu spotyka się to legendarne

zwierzę, które stanowiło postrach naszej młodoci, to zwierzę, które widzieli wszyscy myśliwi, a którego nikt nie ubił.

Postępowałem ciągle szarą, otoczoną krętą i świecąca w słońcu drogą. Równina jest po obu stronach płaska, porośnięta krzakami. Od czasu do czasu przypomina jakiś duży długi kamień — czasy Druidów. Czasem głuchy odgłos, przypominający daleki huk armat wstrząsa ziemią; zbliżam się do Penmarch, gdzie morze wdziera się do akustycznych grof. Fale morskie szarpną w tych grofach całym wyrzeżem, a w dnie burzliwe słychać je aż do Quimperu. Już od dłuższego czasu zauważa się szarą linję fal, które zdają się panować nad tym krajobrazem. Wszędzie rozbijają się fale o skały, całe dziesiątki spiczastych skał podwodnych wyciągają swoje czarne głowy, otoczone pianą, jakby białą śliną. A tam na dole kilka domów szuka za małymi budowlami z kamienia schronienia przed ciągłą burzą, która przybywa zdaleka oraz przed słonecznym deszczem z oceanu. Duża latarnia morska, raz po raz podlegająca wstrząśnieniom na swojej kamiennej podbudowie, sięga aż do miejsc, gdzie zatrzymują się fale. Dozorcy opowiadają, że nieraz podczas burzliwych nocy cała ta kamienista kolumna kołysze się jak okręt i że zegar ścienny spada płackiem na ziemię a przedmioty, wiszące na ścianie — odrywają się od niej, spadają i tłuką się.

Od tego miejsca aż do Conquet siega ten niebezpieczny odcinek dla okrętów. Tutaj śmierć zdaje się czyhać, wstrętna śmierć morza; niema bodaj wybrzeża bardziej niebezpiecznego, rozlukanego i pozerającego więcej ludzi. Zauważa się to wszystko we wnętrzu niskich domków rybackich, gdzie żyje stara kobieta, duża dziewczyna z nagiemi brudnymi nogami i synowie, z których najstarszy może mieć 30 lat. Prawie nigdy nie spotyka się tam ojca, rzadko najstarszego syna. Nie pytając gdzie są: gdyż stara kobieta wyciągnęłaby ręce w kierunku horyzontu, który zdaje się być ciągle w pogotowiu, by napaść na ten ład.

KRONIKA

LIPIEC
25
WtorekDziś: Jakuba
Jutro: Anny, m. NMP.

Dziś obowiązuje zaciemnienie od g. 21.20 do 4.00

Reklamacje podatkowe.

(tp) Kraków, 25 lipca. Niektórzy właściciele zakładów rzemieślniczych zapytują się często, jak należy postępować w przypadku, gdy wymiar podatkowy zanadto obciąża ich przedsiębiorstwo.

W związku z tym wyjaśnia się: w przypadku nadmiernego opodatkowania, do odnośnego urzędu skarbowego należy wnieść w określonym terminie zażalenie i wymienić w nim konkretne zarzuty przeciw wymiarowi, jak również wskazać życzęnia, w myśl których należałoby dotychczasowy wymiar obniżyć.

Wspomniane zażalenie należy poprzeć dowodami, uzasadniającymi pretensje przedsiębiorcy.

Szybkość pojazdów mechanicznych.

(tp) Kraków, 25 lipca. Zwiększenie liczby nieszczęśliwych wypadków, spowodowanych ruchem kołowym należy przypisać zbyt szybkiej jeździe pojazdów mechanicznych.

W związku z tym przypomina się kierowcom, że zgodnie z odnośnymi przepisami policyjnymi, pojazdy mechaniczne wolno rozwijać szybkość 40 km na godzinę w obrębie miasta i zabudowań. Na szosach i autostradach, a więc poza obrębem zabudowań, dla wozów osobowych i motocykli ustalono granicę szybkości 80 km na godzinę, a dla wozów ciężarowych, autobusów i wszelkich innych pojazdów — 60 km na godzinę.

Dalsze ograniczenie szybkości pojazdów mechanicznych zależy są od wymiaru opon. Tak np. przy oponach 7,5×20 do 9,75×24 można rozwijać szybkość tylko do 40 km na godzinę. Przy oponach większych, jak 9,75×24 można jechać najwyżej z szybkością 35 km na godzinę.

O przepisach, dotyczących wymijania, pisaliśmy już przed paroma dniami. Przepisów policyjnych, dotyczących ruchu pojazdów mechanicznych należy bezwzględnie przestrzegać dla dobra ogólnego.

Zwalczanie piżmowca.

(tp) Kraków, 25 lipca. Do najniebezpieczniejszych wrogów ryb trzeba zaliczyć piżmowca. Wśród hodowców ryb szkodnik ten jest powszechnie znany na terenie Generalnego Gubernatorstwa. Według informacji zaczerpniętych w Głównym Związku Rybackim w GG. walka z piżmowcem ulegnie zaostrożeniu, tak, aby szkodnika tego całkowicie wytepić.

Cały obszar Generalnego Gubernatorstwa będzie podzielony na okręgi myśliwskie, z jednym myśliwym w okręgu. Wielkość okręgu zależy od właściwości terenu; przeciętnie długość jego wynosi 30—50 km, a szerokość 10—30 km. Do zadań myśliwego będzie należało wytepienie piżmowca w przyznanym mu okręgu. W akcji tepleńca piżmowca współpracują: Centralny Urząd Techniczny w Rządzie GG., Główny Wydział Wyzwolenia i Rolnictwa, Generalna Dyrekcja Kolei Wschodniej i Główny Urząd Ziemi.

Bezpośrednią akcję w terenie przeprowadza Główny Związek Rybacki.

Filharmonja gra w hali fabrycznej.

W nznaniu wydajności pracy dwóch fabryk w Generalnym Gubernatorstwie, urządzono dla pracowników i pracownic koncert orkiestry. Filharmonijnej.

Impreza ta miała miejsce w wielkiej hali fabrycznej, zapelnionej po brzegi załogą. Po krótkim przemówieniu kierownika fabryki, odegrała orkiestra kilka utworów Webera, Smetany, Moniuszki, Straussa i innych kompozytorów. Robnicy i robotnice słuchali z zapartym oddechem niecodziennej rozrywki, danej im w czasie przerwy w pracy.

W nznaniu wydajności pracy dwóch fabryk w Generalnym Gubernatorstwie, urządzono dla pracowników i pracownic koncert orkiestry. Filharmonijnej.

Drogi i ulice Krakowa.

(tp) Kraków, 25 lipca. Prace miejskiego Oddziału Drogowego, będącego częścią Urzędu Budownictwa Ziemiowego na przestrzeni ostatnich lat dziesięciu przedstawiają się jako ciągłość potrzeb miasta, które stale jest w rozroście i umie i musi się dostosować do wciąż odmiennych warunków gospodarczych. Wyliczając tu najważniejsze prace tej placówki Zarządu Miejskiego dokonane w ostatniej dobie z powyżej przytoczonego względu sięgamy dla ich zrozumienia do okresu przedwojennego.

Od dawna już palącą dla Krakowa kwestją było przystosowanie jego dróg wypadowych dla ruchu dalekobieżnego. Przy wzmagającej się motoryzacji i zwiększaniu się ilości przyjeżdżających, przybywających samochodami, gdy ich tu sprowadzały bądź względy gospodarcze, bądź też załuterowanie turystyczne, fatalną dla tego ruchu okazała się forteczna przeszłość miasta, gdzie u wejścia dróg stawały na zawadzie już dawno bezużyteczne stare forty, zmuszające szlak drogowy do omijania ich łukiem niewygodnym i niebezpiecznym dla szybkiego automobilisty. Stworzyło to termin „zakręt śmierci”, uzasadniony niestety wielu tego rodzaju faktami. Możliwym był także taki zakręt i w obrębie miasta, a to wtedy, gdy nowo prowadzonej drodze stał na zawadzie jakiś zasiedziały dom, którego właściciel umiał się w swoich prawach na tem miejscu utrzymać. Takim przykładem był na Podgórzu znany kierowcom „Mateczny”. Ołóż ten podgórski zakręt śmierci zniszczono, prostując drogę. Podobną też pracę przeprowadzono w pobliżu dawnej szkoły podchorążych.

Wielkim dziełem drogowym, poczętem dawno przed wojną i dokonanym w roku 1939 w 85% jest wielka magistrala wiodąca na zachód, na którą się składa ul. Karmelicka, przejazd przez Plac Inwalidów, nowo wytyczona ul. Wybickiego i ul. Bronowicka, razem dziś objęte mianem „Reichsstrasse”. Ulicę Karmelicką, bardzo zaniedbaną z maleńkim tramwajem wąskotorowym, mającą bylejaką nawierzchnię, przebudowano już w roku 1939, wykładając ją wolińskim bazaltem; najwięcej pracy włożono w budowę

nowej ulicy Wybickiego: w czerwcu w roku 1943 całość oddano do użytku.

Wojna przerwała też prace około ważnego dzieła w zakresie dalekobieżnej komunikacji, a mianowicie „Drogi Obwodowej” zaczętej i w znacznej już mierze przeprowadzonej na odcinku Alei Trzech Wieszców. W ostatnim pięcioletniu inwestowano w tem przedsięwzięciu wiele: dokończono budowę Alei, a to od ul. Zabiej aż do mostu Dębickiego, kładąc oba jezdne toły, zbudowano jej przedłużenie do ulicy Kalwaryjskiej; obecnie prowadzi się prace nad zbudowaniem odcinka wytyczonego w tej części, odmiennic od planu pierwotnego, a prowadzonego przez Wolę Duchacką do ulicy Wielickiej. W bieżącym roku całość ma być gotowa.

Ważnym także czynnem było częściowe uporządkowanie ulicy Krakowskiej, której ciasnota była poważną przeszkodą dla rozrastającego się ruchu na tej drodze. To już dzieło lat ostatnich. Istniały i przed wojną projekty przebudowy tej ulicy, lecz różne względy opóźniały załatwienie tej sprawy, między innymi i to, że pod wpływem zastrzeżeń konserwatora starano się pogodzić potrzeby współczesności z pielęgnowaniem dla pamiętek z doby króla Kazimierza Wielkiego. Stworzenie arkadowego przechodu i unowocześnienie jezdni w znacznym stopniu słuski komunikacyjne w tem miejscu poprawiły. Na razie pozostawić jeszcze musiano archaiczną wąskotorową tramwaju, dla którego jednak na moście Piłsudskiego już dawno przygotowano szyny szerokotorowe.

Uporządkowano plac dworcowy, gdzie utworzono obszerne miejsce do parkowania, zabezpieczony ruch pieszych i skierowano ruch odjazdowy z placu przez ulicę Pawią, Boczną i Zaczysze.

Dbałość o możliwie najlepszy stan dróg wypadowych spowodowała, że trudną ze względów terenowych do zupełnego wypracowania drogę Warszawską, gdy nie dało się jej jeszcze skanalizować, to ze względów na samą już komunikację na znacznej przestrzeni, tam, gdzie to

było niezbędnym, pokryto asfaltową nawierzchnią.

A poza tem jeszcze prace takie, które dotyczą wnętrza miasta, poza licznymi i częstymi poprawkami bruku ulicznego i chodników czy też nawet kładzeniem nowych, wielką w tym rejsie pozycją jest uporządkowanie odcinka Wawelu, gdzie powstały i nowe ulice, a dawniejsze należało przystosować do reprezentacyjnego wyglądu całości.

Tu też należy, rzecz wprawdzie drobniejsza, ale mająca wielkie znaczenie dla mieszkańców miasta, a mianowicie chodnik spacerowy, położony na podwawelskim wybrzeżu Wisły, prowadzący od mostu Dębickiego do mostu Piłsudskiego.

Zadania miejskiego Oddziału Drogowego są wielkie i poważne, a czas wojny nie umniejszył ich ani nie osłabił tempa ich wykonania.

Nadmierne słońce szkodzi oczom!

(tp) Kraków, 25 lipca. Bardzo często widzimy podczas lata, jak plażowicze całeni godzinami opalają się w promieniach słońca. Osoby te ciągle mrużą powieki, starając się przystosować do przegrzanej atmosfery.

Nadmierne światło szkodzi oczom i zdrowiu. Poza doraźnym uczuciem bólu i przemijającym wrażeniem oślepienia następuje stałe osłabienie wzroku. Wielokrotnie słyszeliśmy i czytaliśmy o chorobach oczu w okolicach podbiegunowych.

Choroby te mają źródło w promieniach słonecznych, odbitych od skrzących płaszczyzn śnieżnych. Liczne są przypadki, w których wędrowcy północnych terenów ulegli ślepotcie. Do płaszczyzn śnieżnych podobne są nieco nasze płaszczyzny płaszczyzny. Te również, choć w dużo mniejszym stopniu, odbijają promienie słoneczne, niekorzystnie wpływając na nasz wzrok.

Aby zabezpieczyć się przed nadmiernym działaniem promieni słonecznych trzeba zakładać na oczy okulary, najlepiej o zielonym zabarwieniu szkła. Należy przytem pamiętać, że okulary posiadające nie szkło, lecz zastępczą masę, ujemnie wpływają na wzrok, masa bowiem nie posiada odpowiedniej czystości i przezroczystości naturalnego szkła.

Kronika żałobna.

Kraków, 25 lipca. W ostatnich dniach zmarli: Koczeń Wiktor, ur. w 1890 r., emeryt pocztowy, Wróbel Anna, ur. w 1914 r., Reimann Marian, ur. w 1908, urzędnik, Powroźnik Julia, ur. w 1884 r., Łącki Tadeusz, lat 23, szofer, Wawrzyniec Ryszard, ur. w 1944 r., Kurdziel Kunegunda, lat 62, bez zawodu.

Ciekawostki językowe.

(ap) Głosu „h” nie znają języki: portugalski, hiszpański, rosyjski, malajski.

Z licznych spółgłosek tylko „m, n, t” znajdują się we wszystkich językach. Inne zaś w mniejszej lub większej liczbie są niespotykane w różnych językach.

Spółgłoski „w” nie znają języki: australijski, hotentocki, nowogrecki.

Spółgłoski „f” niespotykamy u Hotentotów i Malajów.

Spółgłoski „ch” nie znają języki: chiński, japoński, malajski, angielski, szwedzki, duński, lapoński, suomi, węgierski.

Język japoński nie zna spółgłoski „p”.

Spółgłoski „s” nie zna język meksykański, a chiński „r”. Znaczna większość języków nietylko europejskich ale i całego świata nie zna spółgłoski „l”.

Najczulszy film.

(ap) Dwaj Hiszpanie, bracia Pujol, od szeregu lat pracowali nad wynalezieniem jakiegoś nowego super-czułego filmu. Prace te zostały uwiecznione pomyślnym rezultatem. Wynaleziony przez nich film posiada tak wielką czułość, że przewyższa pod tym względem wszystkie znane dotychczas fabrykaty. Ten nowy film zostanie oddany do dyspozycji przedewszystkiem hiszpańskiemu lotnictwu i marynarce, oraz szkołom technicznym.

IRONJA LOSU.

— Więc stanowczo upierasz się przy swoim zdaniu? — oczy matki stały się surowe.

— Tak, mam! Trudno, Kocham ją i bez niej nie wyobrażam sobie życia!

— Wobec tego wykraslam cię ze swojej pamięci! Zrozumiałeś!? — głos jej drżał nieco, ale opanowała go mocą woli.

Krzysztof skłonił się, potem postąpił krok naprzód, jakby zapragnął nagle coś jeszcze powiedzieć, ale cofnął się szybko i wyszedł z salonu.

I został sam... Sam z burzącymi się myślami, zgorzkniałymi, smutnymi. Szedł wymarłymi ulicami, po których miala się wiatr, szumiąc w zeschłych liściach drzew. A w mrokach schodzącej z przestrzeni nocy majaczyła mu uparcie wizja bladej twarzy Elżbiety. Jej duże, ciemne oczy, łuk ust ciepły a miękki i ten wyraz jakiegoś dziwnego, nieodgadnionego, gdy mówiła:

— Krzysiu, ty musisz nareszcie wybrać jedną z nas!

To znów dręczyły go rysy matki. Zmęczone bólamy życia, czoło, zeschłone wicherami przeżytych cierpień, policzki — cała postać pochyłona, zgnębiona, jakby już nie z tej planety, taka daleka, odległa, inna...

Pamięta te chwile, kiedy wrócił od Elżbiety po zerwaniu — pamięta swoje łzy, łzy, jakich nie ronił ni przedtem ni potem nigdy. I tkliwą dłoń matki, tulącą jego głowę do swej piersi.

— Nie płacz synu — powiedziała — to jest życie! Trudno!

A potem jednak powrócił do Elżbiety. Bo Krzysztof nie mógł jej w żaden sposób zapomnieć. Chociaż tak często poniżała go, upokarzała, dręczyła, chociaż cierpiał na

tem jego ambicja i honor — on jednak ją kochał. Kochał jakimś dziwnym uczuciem, pomieszaniem z nienawiścią i uwielbieniem, dla siebie samego zgola niepojętem. Wprawdzie niekiedy były momenty, w których niecierpiał jej całą swą istotą, to skolei jeden ułamek sekundy przestaczał cały jego do niej stosunek.

Pograżał się więc napowrót w otchłanie uniesień — pieścił ją w swych marzeniach najgorętszymi słowami, drżał, że ona zrażona, zniechęcona — odejdzie.

Zaś matka, gdy spowiadał się przed nią ze swych upadków i wzdłotów — uparcie milczała. Nie przyszła mu nigdy z pomocą ani jednym słowem, czasem tylko wzburzona, podniecona mówiła:

— Przecież wiesz, że wtenczas wybrała tamtego!

Więc po raz niewiadomo, który czarne opary melancholji przyniatały jego jestestwo...

I wreszcie owo „dzisiaj”...

Spotkał Elżbietę radosną, kuszącą w całej krasie swej rozkwitłej, dziewięcioletniej urody, a kiedy zaczął z nią rozmowę — ona z zadziwiająco, nigdy nie spotykaną szczerością opowiedziała mu swą historję miłości ku niemu.

Głos jej wihrował, drgał przejmująco, to brzmiał atłasowemi frazami, to nabierał niepokojącej sugestywnej mocy, działał paralizująco, dogłębnie...

Oszłomiony, rozkończony biegł do domu, by błagać matkę o błogosławieństwo, lecz przyjęła go zimno, twardo, nieustępliwie.

Zdumiał się. Ona zawsze tak serdeczna, zawsze dbająca, aby sprawić mu radość, teraz nagle brutalnie zgasiła jego entuzjazm.

— Czyż jak uważasz. Ale ja nie uznaję jej nigdy!

Nawałnice buntu załazy mu mózg. Niby jaskrawe ognie piorunów — zawirowały pod czaszką wszystkie teorie o zazdrości i zawzięci starych ku młodym. Jakież bluznierze myśli rozbijały potężnymi taranami czaszkę.

Graża w nim żądza odwetu, ba! sam przed sobą to ukrywał — zemsty. Wyjacie zryw huraganowy rozpaczy dławily jego serce.

„Zerwać, zerwać pięta i pognąć w szaleńcym teupie w wiry bytu. Bo co właściwie mi dała? Na kształt gadów oślizgłych, wypęlały z czeluści świadomości wstrętne wspomnienia urojonych, nieistotnych krzywd.

A żrenice Elżbiety miały taki słodki, współczujący wyraz...

Wyjechał. Opuścił dom, bez słowa pożegnania, podniecony, pijany przytem szczęściem.

W małym wiejskim kościółku wziął z ukochaną ślub. Dążyli potem przez pola, ramie w ramie przytuleni do siebie, a moc buńczuczna, siła nieposkromiona rozwalała Krzysztofowi piersi.

Zdawało mu się, że cały świat zdobędzie, że cisnie ziemię jej i sobie pod nogi, będzie się światem bawił jak piłką dziecinną.

Jesienne, blade słońce szklilo się w taflach stawów, szafirowemi blaskami jaśniało na graniach turni — błękitna, delikatna poświata osnuwała krajobraz.

A w czas jakiś potem jakby z lekkiem czy nieuchwytnym cieniem trwogi wstępował w próg swego nowego domu.

Potem porwały ich dalekie światy. W końcu opuścił kraj rodzinny na zawsze. Krzysztof nawet nie pożegnał się z matką.

*

Mijały lata...

Za oknami płonęło jasne, złociste po-

łudniowe słońce. Krzysztof siedział na tarasie swej willi, upajając się wonią herbacianych róż i ciszą ogrodu, gdy nagle z jednego z pokoi wybiegła jego najstarsza córka.

— Papo, mam ci radosną wieść do oznajmienia! — mówiła wesolo, uśmiechając się jakoś dziwnie, jakby z odzieniem pewnej ukrytej złośliwości — otóż wychodzę żama!

Krzysztof uniósł z nad kieszki swą ponarszczoną, starczą twarz.

— Za kogo? Może za tego... tego... Jean'a?

— Tak oje! Kocham go i bez niego nie wyobrażam sobie życia! — słowa zabrzmiały twardo niby ton nakazu.

Stalowe oczy Krzysztofa pociemniały, potem rozbiły się w nich jaskrawe ognie, lecz zdławił je nakazem woli.

Wstał gwałtownie z fotelu, wielkimi krokami przecinając taras i nagle zatrzymawszy się przed córką, zagadnął ją po raz wtóry ostrym głosem:

— Więc stanowczo upierasz się przy swoim zdaniu? żrenice jego miały wyraz surowy.

— Tak jest! Nie-od-wo-lal-nie! wyskandowała stanowczo, patrząc mu z triumfem młodości i uporu prosto w twarz.

Przetarł nerwowym ruchem czoło i tkwił dalej nieruchomo, wyprostowany, nieprzystępny.

— Wobec tego wykreślam cię ze swojej pamięci! — usta zadrgały mu ledwo dostrzegalnie.

Trena odwróciła się szybko, potem postąpiła jeszcze krok hokiem, jakby chciała mu coś jeszcze powiedzieć, ale nagle cofnęła się i wyszła z tarasu.

Nazajutrz opuściła dom rodzinny — na zawsze...

Jerzy Eglicz

Od dnia 25 do dnia 27 lipca 1944 r.

APOLLO św Tomasz 11 GOSZCINA STABOŚCI Hannelore Schroth, Paul Richter.

WANDA św Gertrudy 5. BABSKIE RZADY Hell; Finkenweiler, Oskar Sima

SZTUKA św Jana 6. TY NALEŻYSZ DO MNIE Lotte Koch, Viktor Staal.

ATLANTIC Stradom 15. NAPIĘTOWNIANA Lil Dagover, Albert Schoenhals.

UCIECHA Starowińska 16 PRZYGOŁA W GRAND-HOTELU Hans Moser, Maria Andergast.

STELLA lubież 15. ZÓTA ŚMIERC Sybille Schmitz, Albert Schoenhals.

Początki seansów w dni powszednie o godz 14.30 16.30 18.30

SWIATOWA PANORAMA „FOTOPLASTIKON“ Kraków, Szczęśliwa 5

Od dnia 22 do dnia 28 lipca 1944 r. SŁONECZNA DALMACJA ze swoją charakterystyczną sroźlennomorską re-

Zgłaszając się ochotniczo do pracy w Rzeszy Niemieckiej - masz prawo wyboru miejsca pracy.

Biurowe Informacyjne dla pracownikow fizycznych i umysłowych Krakau, Burgstr. (Grodzka) L. 60

MEBLE Spyalnie, szafy kombinowane trójdzietle polecą W. STAWOZY Kraków, Starowińska 35, w sion na prawo

Kupujemy Sprzedajemy kryształy, porcelane, zegarki, koleczyki, kilimy, ubrania, firanki, i t. p. KRAKÓW, Stradom 19.

INTERWENCJE W URZĘDACH wszelkie tłumaczenia uskutecznia UPRAWNIENIUM TUMACZA KRAKOW. B. JOSELEWICZA 52, m. 5, (vis a vis garażu).

HAK K Warsawa - Zleina 29 polecą hurtowo po cenach najmniejszych wody kwiatowe kolońskie, perfumy, kremy, szminki, pudry, róża, proszek, pasta, i mydełka do zębów

Pastę do obawia „DOBROLIN“ inne oraz Barwniki do tkanin KOLORY, WILBRA, OKOLIT MUCHOŁAPKI

Walne posady Potrzebna panna do sklepu przydziałowego, obnazniona z handel, od zaraz. Wladomosc: Kraków, ul. Król, Jądwi 16

Kucharz albo kucharka, zaraz poszukiwani. Ingenieurheim Krakau, Nürnberg-strasse 21c. 3577 Poszukiwany strażnik, portjerow, ze znajomością języka niem. Ost-Schlesischer Wachtendienst, Krakau, Friedlandstrasse 41. 2998 Fryzjer męski z utrzymaniem, ewentualnie mieszkanie, potrzebny zaraz. Kraków, Wiczysta 152. 3386

Posad poszukujca Technik-dentysta z długiuletnią praktyką w pierwszorzędnym zakładach dentystycznych

Kupno zegarki markowe na rękę kupuje sklep Kraków, Starowińska 80. 3702 Bambusowe przedmioty, meble, kijki narciarskie

Kupno nieruchomości Kupię nitychmiast wile, lub dom, jednorodziny

Sprzedaz nieruchomości Cielkowice: Gospodarstwo 6-cio morgowe z zabudowaniami

Dom, mur., 4 pok., stajenka, garaż, 1/2 morg. ogrodu i 2 1/2 morg. parcel budowlanych

Kupno Zegarki markowe na rękę kupuje sklep Kraków, Starowińska 80. 3702

Torebki damskie skórzane, kupuje sklep Kraków, Starowińska 80. 3622 Zaraz można sprzedać przez Komis - Grodzka 39

Kupno zegarki, diamentowe, zegarki, diamentowe, zegarki, diamentowe, zegarki, diamentowe

Kupno zegarki, diamentowe, zegarki, diamentowe, zegarki, diamentowe, zegarki, diamentowe

Kupno zegarki, diamentowe, zegarki, diamentowe, zegarki, diamentowe, zegarki, diamentowe

Kupno zegarki, diamentowe, zegarki, diamentowe, zegarki, diamentowe, zegarki, diamentowe

Sprzedaz zegarki, diamentowe, zegarki, diamentowe, zegarki, diamentowe, zegarki, diamentowe

Wózek sportowy, głęboki, korzystnie sprzedam Kraków, Kościuszki 56, m. 3

Wózek sportowy, głęboki, korzystnie sprzedam Kraków, Kościuszki 56, m. 3

Wózek sportowy, głęboki, korzystnie sprzedam Kraków, Kościuszki 56, m. 3

Wózek sportowy, głęboki, korzystnie sprzedam Kraków, Kościuszki 56, m. 3

Waga uchylna „Caudr“, elektryczna kasa kontrolna „National“, elektryczna maszyna do mięsa i szynki

Wózek sportowy, głęboki, korzystnie sprzedam Kraków, Kościuszki 56, m. 3

Wózek sportowy, głęboki, korzystnie sprzedam Kraków, Kościuszki 56, m. 3

Wózek sportowy, głęboki, korzystnie sprzedam Kraków, Kościuszki 56, m. 3

Wózek sportowy, głęboki, korzystnie sprzedam Kraków, Kościuszki 56, m. 3

Wózek sportowy, głęboki, korzystnie sprzedam Kraków, Kościuszki 56, m. 3

Wózek sportowy, głęboki, korzystnie sprzedam Kraków, Kościuszki 56, m. 3

Wózek sportowy, głęboki, korzystnie sprzedam Kraków, Kościuszki 56, m. 3

Wózek sportowy, głęboki, korzystnie sprzedam Kraków, Kościuszki 56, m. 3

Waga uchylna „Caudr“, elektryczna kasa kontrolna „National“, elektryczna maszyna do mięsa i szynki

Wózek sportowy, głęboki, korzystnie sprzedam Kraków, Kościuszki 56, m. 3

Wózek sportowy, głęboki, korzystnie sprzedam Kraków, Kościuszki 56, m. 3

Wózek sportowy, głęboki, korzystnie sprzedam Kraków, Kościuszki 56, m. 3

Wózek sportowy, głęboki, korzystnie sprzedam Kraków, Kościuszki 56, m. 3

Wózek sportowy, głęboki, korzystnie sprzedam Kraków, Kościuszki 56, m. 3

Wózek sportowy, głęboki, korzystnie sprzedam Kraków, Kościuszki 56, m. 3

Wózek sportowy, głęboki, korzystnie sprzedam Kraków, Kościuszki 56, m. 3

Wózek sportowy, głęboki, korzystnie sprzedam Kraków, Kościuszki 56, m. 3

Dr. med. WILHELM KNAUER diuioletni lekarz browaru i majątku Okocim

Podziękowanie Wszystkim, którzy oddali ostatnią posługę ś. p.

Różne Zagłębła dnia 15. VII. Gerarda Stachyra, umysłowo chorego, szczupła, wzrost niskiego

Różne Zagłębła dnia 15. VII. Gerarda Stachyra, umysłowo chorego, szczupła, wzrost niskiego

Różne Zagłębła dnia 15. VII. Gerarda Stachyra, umysłowo chorego, szczupła, wzrost niskiego

Różne Zagłębła dnia 15. VII. Gerarda Stachyra, umysłowo chorego, szczupła, wzrost niskiego

Różne Zagłębła dnia 15. VII. Gerarda Stachyra, umysłowo chorego, szczupła, wzrost niskiego

Różne Zagłębła dnia 15. VII. Gerarda Stachyra, umysłowo chorego, szczupła, wzrost niskiego

Wycieczka do WATROBY ZIOŁA WOLSKIEGO